

Sygn. akt III C 451/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Joanna Kruczkowska
Protokolant:	protokolant sądowy Magdalena Jachacy

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2016 r. w Warszawie w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa D. B.

przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Aresztu Śledczego w W. S.

o odszkodowanie

1. powództwo oddała;
2. zasądza od D. B. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego w W. S. kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. nieuiszczoną opłatę od pozwu przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt: III C 451/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 kwietnia 2015 r. powód D. B. wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Aresztu Śledczego W. S. kwoty 90 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznane krzywdy związane z naruszeniem jego dóbr osobistych. Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że ciasnota w celach, w których powód odbywał karę pozbawienia wolności wpływała niekorzystnie na relacje pomiędzy osadzonymi. D. B. wskazywał, że ze względu na złe oświetlenie w celach i okna zasłonięte ekranami pogorszył mu się wzrok. Pomimo, iż powód ma problemy gastryczne otrzymuje zimne posiłki, co ma negatywny wpływ na jego dolegliwości. Brak ciepłej wody uniemożliwiał utrzymanie właściwej higieny. Jako naruszający dobra osobiste powód wskazał również stan techniczny cel w których przebywał tj. zużyte sprzęty, w tym łóżka. (pozew - k.3, protokół – k.26-27 akt I Cps 39/16).

W odpowiedzi na pozew Skarb Państwa – Dyrektor Aresztu Śledczego W.- S. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych, w zakresie kosztów zastępstwa procesowego zasądzenie ich według norm przepisanych na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii

Generalnej Skarbu Państwa, stosownie do treści art. 11 ust 3 ustawy z dnia 08 lipca 2005 r. o Prokuraturze Generalnej Skarbu Państwa. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia objętego powództwem.

W uzasadnieniu pisma pozwany zakwestionował powództwo co do zasady, wskazując, że Skarbowi Państwa nie można przypisać bezprawności działania, gdyż warunki odbywania kary pozbawienia wolności zapewniane przez pozwanego odpowiadały obowiązującym w tym zakresie normom prawnym. Jednocześnie podniesiono, że powód nie wykazał istnienia szkody oraz jej wysokości, a także związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem pozwanego a deklarowaną szkodą. Natomiast w zakresie zarzutu przedawnienia, pozwany wskazał, że dotyczy on roszczeń obejmujących zdarzenia dotyczące okresu powyżej 3 lat wstecz od daty wniesienia powództwa tj. tych które miały miejsce przed kwietniem 2012 r. (odpowiedź na pozew - k.36-38).

Sąd Okręgowy, ustalił następujący stan faktyczny:

Powód D. B. przebywał w Areszcie Śledczym W. S. w okresach od dnia 11 stycznia 2008 r. do dnia 15 kwietnia 2008 r., od dnia 7 września 2009 r. do dnia 17 listopada 2009 r., od dnia 16 grudnia 2014 r. do 17 grudnia 2014 r. oraz od dnia 1 kwietnia 2015 r. do dnia 1 czerwca 2015 r. /pismo dyrektora Aresztu Śledczego z dnia 28.08.2015 r. – k.41-43, zeznania powoda – k.26 -27 akt I Cps 39/16/.

W okresie od dnia 7 września 2009 r. do 17 listopada 2009 r. powód był osadzony: w celi nr 305 o powierzchni 9,82 m² przeznaczonej dla 3 więźniów i przebywał w niej od dnia 7 września 2009 r. do 7 października 2009 r., następnie w celi nr 113 o powierzchni 5,07 m² przeznaczonej dla 1 więźnia, gdzie przebywał od dnia 7 października 2009 r. do dnia 7 października 2009 r. oraz w celi nr 111 o powierzchni 5,07 m² przeznaczonej dla jednego więźnia, w której przebywał od dnia 7 października 2009 r. do dnia 17 listopada 2009 r. /pismo dyrektora Aresztu Śledczego z dnia 28.08.2015 r. – k.41-43/.

Podczas kolejnego pobytu w pozwanym areszcie w okresie od 16 grudnia 2014 r. do 17 grudnia 2014 r. osadzono powoda w celi nr. 219 o powierzchni 9,72 m² przeznaczonej dla 3 osób /pismo dyrektora Aresztu Śledczego z dnia 28.08.2015 r. – k.41-43/.

Kolejno w okresie od dnia 1 kwietnia 2015 r. do dnia 1 czerwca 2015 r. powód był osadzony: w celach o numerach 208,305,320, przy czym każda miała powierzchnię 9,72 m² i przeznaczona była dla 3 więźniów /pismo dyrektora Aresztu Śledczego z dnia 28.08.2015 r. – k.41-43/.

W okresach od dnia 16 grudnia 2014 r. do dnia 17 grudnia 2014 r. oraz od dnia 1 kwietnia 2015 r. do dnia 1 czerwca 2015 r. (tj. po wejściu w życie z dniem 6 grudnia 2009 r. przepisów ustawy z dnia 9 października 2009 r. o zmianie ustawy kodeks karny wykonawczy dotyczącej nowelizacji przepisów odnoszących się do problematyki przeludnienia w zakładach karnych i aresztach śledczych) powód nie przebywał w celach mieszkalnych, w których powierzchnia przypadająca na jednego osadzonego byłaby mniejsza niż 3m² /pismo dyrektora Aresztu Śledczego z dnia 28.08.2015 r. – k.41-43/.

Wyposażenie cel mieszkalnych w Areszcie Śledczym W. S., w których przebywał powód, było zgodne z obowiązującymi w trakcie osadzonego przepisami, tj. rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych, które weszło w życie w sierpniu 2014 r. Każdy osadzony miał do użytku m.in. łóżko, materac, pościel, koce, szafki i taborety /pismo dyrektora Aresztu Śledczego z dnia 28.08.2015 r. – k.41-43/.

Cele mieszkalne miały zapewnione oświetlenie dzienne, dostosowane do jego przeznaczenia, kształtu i wielkości, z uwzględnieniem warunków określonych w ogólnych przepisach bezpieczeństwa. Okna budynków i budowli, w których stale lub czasowo przebywają osadzeni wyposażane są w kraty lub spełniające ich funkcje inne zabezpieczenia techniczno – ochronne np. przesłony czy siatki o mocnej konstrukcji montowane po zewnętrznej stronie okien. Takie

właśnie zabezpieczenia zamontowane były w celach, w których przebywał powód. Było to zgodne z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 października 2003 roku w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej. Natomiast zamontowane w celach świetłówki żarówki oświetlenia sztucznego dopuszczone są do użytkowania w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi /pismo dyrektora Aresztu Śledczego z dnia 28.08.2015 r. – k.41-43/.

W pierwszych okresach przebywania powoda w areszcie dostęp do ciepłej wody realizowany był w formie ciepłej kąpieli raz w tygodniu, zgodnie z art. 102 k.k.w. Natomiast od czerwca 2014 r. powód korzystał z ciepłej kąpieli dwa razy w tygodniu. Ponadto ciepła woda w celach mieszkalnych dostępna była cztery razy dziennie w godzinach określonych w Zarządzeniu Dyrektora Aresztu Śledczego w W. – S. nr (...) z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie porządku wewnętrznego w Areszcie Śledczym w W. – S. oraz w Oddziale Zewnętrznym w G. /pismo dyrektora Aresztu Śledczego z dnia 28.08.2015 r. – k.41-43, kopia zarządzenia nr (...) – k.45-49/.

Sposób żywienia osób osadzonych w pozwanym areszcie zgodny był z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 września 2003 r. w sprawie określenia wartości dziennej normy wyżywienia oraz rodzaju diet wydawanych osobom osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych. Każda dostawa artykułów spożywczych odnotowywana była w dokumentacji kontroli jakości zdrowotnej artykułów spożywczych przyjmowanych do zakładu żywienia zbiorowego wymaganej przepisami HACCP. Przy opracowywaniu jadłospisów uwzględniono między innymi składniki odżywcze i kaloryczność posiłków, ilość warzyw, urozmaicenie posiłków, zdolność produkcyjną kuchni. Ilość artykułów spożywczych w jadłospisach była naliczana z uwzględnieniem zachowania wartości dziennej normy wyżywienia, procentowej zawartości składników odżywczych, a także wysokości stawki dziennej normy wyżywienia oraz z uwzględnieniem wydajności tych artykułów w procesach technologicznych /pismo dyrektora Aresztu Śledczego z dnia 28.08.2015 r. – k.41-43/.

Powód D. B. w czasie pobytu w Areszcie Śledczym W. – S. nie składał żadnych skarg związanych z jego osadzeniem w przedmiotowej jednostce penitencjarnej, brak jest wpisów w rejestrach skarg również z kolejnych lat tj. już po zakończeniu odbywania przez niego kary w tym Zakładzie Karnym /pismo dyrektora Aresztu Śledczego z dnia 28.08.2015 r. – k.41-43/.

Powód w Areszcie Śledczym korzystał z opieki medycznej z uwagi bolesności w okolicy szpary pośladowej. Lekarz stwierdził wyczuwalny miękki guzek i skierował osadzonego do chirurga. Konsultacja chirurga odbyła się w dniu 3 listopada 2009 r.

Podczas kolejnego pobytu w okresie od dnia 1 kwietnia 2015 r. do 1 czerwca 2015 r. D. B. korzystał z porady lekarza POZ w dniu 27 maja 2015 r. z powodu uczulenia. Powód otrzymał wówczas leczenie zgodne z zaleceniami lekarza oraz został skierowany na konsultację internistyczną /pismo dyrektora Aresztu Śledczego z dnia 28.08.2015 r. – k.41-43/.

W dniu 8 lutego 2008 r. powód był badany przez lekarza Podstawowej Opieki Zdrowotnej, któremu zgłaszał zaburzenia widzenia, w wyniku czego został skierowany na konsultację okulistyczną. W dniu 11 marca 2008 r. powód był konsultowany przez okulistę który po zbadaniu wzroku powoda zalecił wykonanie komputerowego badania wzroku i ponowną konsultację okulistyczną z wykorzystaniem wyniku badania. W dniu 15 kwietnia 2008 r. D. B. został przetransportowany do Aresztu Śledczego w W. – B., a zalecenia zostały przejęte do dalszej realizacji /kopia fragmentu książki medycznej – k.76-78, zeznania powoda – k.26 -27 akt I Cps 39/16/.

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd dokonał w oparciu o powołane wyżej dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, które Sąd uznał za wiarygodne w całości, albowiem nie budziły one wątpliwości co do swojej autentyczności i wiarygodności, a ponadto nie były one kwestionowane przez strony, a nadto częściowo na zeznaniach powoda, którym Sąd dał wiarę w takim zakresie w jakim znalazł potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. Sąd odmówił wiary zeznaniom powoda w zakresie, w jakim wskazał on, na szereg nieprawidłowości panujących w pozwanym areszcie śledczym. Powyższe okoliczności nie znalazły bowiem potwierdzenia w dowodach zgromadzonych w niniejszej sprawie, a w ocenie Sądu, miały one na celu jedynie wzmocnienie argumentacji strony

powodowej ukazującej złe warunki mieszkalne panujące w jednostce penitencjarnej, zmierzające do skłonienia Sądu do uwzględnienia powództwa zgłoszonego w rozpoznawanej sprawie.

Generalnie wskazać należy, iż poza własnymi twierdzeniami co do nieprawidłowych warunków w jakich odbywał karę pozbawienia wolności (w tym podnoszenia zarzutu pobytu w przeludnionych celach), powód wystąpił jedynie z wnioskiem o przeprowadzenie dowodu z jego zeznań. D. B. wskazał, że nie chce powoływać żadnych świadków na potwierdzenie warunków bytowych panujących w areszcie śledczym. Ponadto podnoszone argumenty zostały skutecznie zaprzeczone przedłożonymi przez stronę pozwaną dokumentami.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Powództwo jako bezzasadne podlegało oddaleniu w całości jako nieudowodnione.

Przepis art. 77 ust. 1 Konstytucji RP stanowi, że każdy ma prawo do wynagrodzenia szkody, jaka została mu wyrządzona przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej.

Rozważania w przedmiocie oceny ustalonego stanu faktycznego rozpocząć należy od powołania art.417 k.c. jako podstawy ewentualnej odpowiedzialności pozwanego w związku z zasadą odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Roszczenia powoda oparte zostały na treści przepisów art.445 § 1 k.c. i art. 448 k.c. w zakresie zadośćuczynienia.

Przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej na podstawie art.417 k.c. jest szkoda w rozumieniu art.361 § 2 k.c., ale może być też zadośćuczynienie pieniężne za krzywdę w przypadkach wskazanych w art.445 i 448 k.c. (por. Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 7 kwietnia 2010 r., w sprawie o sygn. akt I ACa 222/10).

Zgodnie z treścią art.417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Dla określenia odpowiedzialności odszkodowawczej władz publicznych, obok zdarzenia sprawczego, konieczne jest ustalenie pozostałych przesłanek odpowiedzialności deliktowej, a więc szkody i związku przyczynowego. W razie istnienia przesłanek odpowiedzialności z art.417 k.c. zasądzenie zadośćuczynienia na podstawie art.448 k.c. następuje wyjątkowo zgodnie z przesłanką bezprawności, bez wymagania ustalenia winy.

Wskazać należy, że brak zapewnienia właściwych warunków osadzenia w jednostce penitencjarnej i wiążące się z nim roszczenia winny być rozpatrywane w kontekście przesłanek naruszenia dobra osobistego w postaci godności człowieka. Nie ma natomiast potrzeby odwoływania się do swoistego dobra osobistego w postaci prawa do godnych warunków odbywania kary pozbawienia wolności (tak: uchwała składu 7 sędziów SN z dnia 18 października 2011 r., III CZP 25/11, OSNC z 2012 r., z. 2, poz. 15; wyrok SN z dnia 11 stycznia 2013 r., I CSK 289/12, www.sn.pl). Ocena, czy doszło do naruszenia dóbr osobistych osób pozbawionych wolności, w tym zwłaszcza godności musi uwzględniać konstytucyjny i prawno-międzynarodowy poziom ochrony ich praw, z tym, iż dochodzenie ochrony tych praw opiera się na przesłankach określonych w ustawach zwykłych. W powołanym wyroku SN z dnia 11 stycznia 2013 r. (I CSK 289/12) stwierdza się wyraźnie, że skazany ma prawo do odbywania kary pozbawienia wolności w takich warunkach, jakie gwarantuje mu konkretny system prawny, o ile nie naruszają one zakazu tortur i niehumanitarnego traktowania. Ocena roszczeń osoby pozbawionej wolności w związku z niewłaściwymi warunkami osadzenia wymaga podejścia kumulatywnego, a zatem analizy, czy w konkretnej sprawie warunki te naruszyły godność tej osoby przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności i parametrów decydujących o ich uciążliwości, w tym także czasu przebywania w określonych warunkach.

Mając na względzie powyższe, w ocenie Sądu, powód D. B. dochodząc „odszkodowania” za narażenie jego osoby na utratę zdrowia i życia w związku z warunkami odbywania kary pozbawienia wolności, dochodził ochrony swoich dóbr osobistych.

Zgodnie z treścią art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Zaś art. 24 § 1 k.c. stanowi, że ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Natomiast art. 448 k.c. stanowi, iż w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Jak słusznie zauważył Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w sprawie I ACa 1150/06 (tak: wyrok z dnia 24 lipca 2008 r., OSAW 2008/4/110) w przypadku naruszenia dóbr osobistych bezprawnym działaniem sprawcy pokrzywdzonemu przede wszystkim przysługują środki o charakterze niemajątkowym przewidziane w art. 24 k.c., a w przypadku gdy działanie naruszydźciela jest także zawinione środkami o charakterze majątkowym, o których stanowi art. 448 k.c. Przy czym warto zwrócić uwagę, iż obydwa roszczenia mają charakter samodzielny i pokrzywdzonemu przysługuje prawo ich wyboru, zaś Sądowi pozostawiona jest ocena celowości przyznania ochrony w żądanej formie, jego adekwatności do rodzaju naruszonego dobra, a przede wszystkim rozmiaru doznanego krzywdy. Przy żądaniu przyznania odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia na rzecz pokrzywdzonego podstawowym kryterium oceny sądu winien być rozmiar ujemnych następstw w sferze psychicznej pokrzywdzonego bowiem celem przyznania ochrony w formie majątkowej jest zrekompensowanie oraz złagodzenie doznanego krzywdy moralnej. Z tych też względów Sąd jest zobowiązany ustalić zakres cierpień pokrzywdzonego, a przy ocenie tej przesłanki nie może abstrahować od wszystkich okoliczności towarzyszących powstaniu krzywdy. Warto podkreślić, iż znikomość ujemnych następstw może być podstawą do oddalenia powództwa o przyznanie zadośćuczynienia na rzecz pokrzywdzonego.

Wskazując na brzmienie powyższych przepisów prawnych w pierwszej kolejności wymaga rozważania czy w ogóle doszło do naruszenia dóbr osobistych, a jeśli tak to jakie dobra osobiste powoda zostały naruszone podczas pobytu w AŚ S.. Należy podkreślić, że doktryna i orzecznictwo stoją zgodnie na stanowisku, że przy ocenie zaistnienia naruszenia dobra osobistego należy posługiwać się kryteriami obiektywnymi, nie zaś kierować się jedynie odczuciami o charakterze subiektywnym osoby występującej o przyznanie ochrony. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z dnia 26 października 2001 roku (V CKN 195/01, LEX nr 53107), w którym stwierdził, że ocena, czy cześć człowieka została zagrożona bądź naruszona, musi być dokonana przy stosowaniu kryteriów obiektywnych. Istotne jest bowiem nie subiektywne odczucie osoby żądającej ochrony prawnej, ale obiektywna reakcja opinii publicznej. Nie każdy przypadek dyskomfortu psychicznego, jak słusznie zauważył Sąd Apelacyjny w Warszawie (tak: uzasadnienie wyroku z dnia 08 maja 2009 roku w sprawie VI ACa 1242/08), spowodowany bezprawnym zachowaniem się innej osoby, jest wystarczającą podstawą do poszukiwania ochrony sądowej dóbr osobistych, bowiem należy mieć na uwadze również zobiektywizowaną ocenę zewnętrzną. Należy przy tym zaznaczyć, że konieczne jest także zachowanie umiaru i nie może nadużywać instrumentów prawnych właściwych tej ochronie do przypadków drobnych, opierających się w głównej mierze na subiektywnych odczuciach zainteresowanego, gdyż taki sposób postępowania prowadziłby do deprecjonowania samego przedmiotu ochrony.

W ocenie Sądu, przy uwzględnieniu stanu faktycznego ustalonego w niniejszej sprawie, nie sposób uznać za prawdziwe twierdzeń powoda o warunkach pobytu w pozwanym areszcie. Powód celem wykazania tej okoliczności oprócz własnych twierdzeń, nie przywołał ani jednego świadka czy innego dowodu. Twierdzeniom powoda zaprzeczają również dokumenty zgromadzone w sprawie, w szczególności pismo dyrektora Aresztu Śledczego z dnia 28.08.2015 r. oraz kopia fragmentu książki medycznej. Wynika z nich, że wymogi, w jakich izolowany był powód zgodne były z obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c. oraz 232 k.p.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Należy przy tym pamiętać, że twierdzenie istotnej dla sprawy okoliczności powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (tak: wyrok SN z dnia 22 listopada 2001r., I PKN 660/00). Zatem to na powódzie spoczywał ciężar wykazania faktów których wystąpienie naruszało jego dobra osobiste, a więc faktu naruszenia dóbr osobistych a także krzywdy, jakiej w swojej ocenie doznał wskutek pobytu w Areszcie Śledczym W. – S., Przy czym podkreślić należy, iż takowym dowodem nie mogą być jedynie twierdzenia samej strony, nie poparte żadnymi absolutnie dowodami.

Rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) (tak: wyrok SN z dnia 17.12.1997 r., I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). A więc ewentualne ujemne skutki nieprzedstawienia dowodu obciążają stronę, która nie dopełniła ciężącego na niej obowiązku.

W przedmiotowej sprawie powód nie sprostał temu obowiązkowi. W ocenie Sądu, nie udowodnił on tych okoliczności, jakie podnosił w pozwie i w kolejnych pismach procesowych - nie wykazał bowiem, że z uwagi na warunki bytowe panujące w Areszcie Śledczym W. – S. w W. doznał jakiegokolwiek szkody. Przeciwnie, a zgromadzony materiał dowodowy wskazuje na zupełnie odmienny stan faktyczny niż wynikający z twierdzeń powoda, co nakazuje zakwestionować twierdzenia powoda o naruszeniu jego dóbr osobistych.

Wskazać należy, że zgodnie z przepisem art. 417 § 1 k.c. Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej.

Przesłankami odpowiedzialności Skarbu Państwa na gruncie tego przepisu są zatem: szkoda wyrządzona przy niezgodnym z prawem wykonywaniu czynności z zakresu władzy publicznej przez Służbę Więzienną oraz normalny związek przyczynowy pomiędzy niezgodnym z prawem wykonywaniem takich czynności a powstaniem szkody (tak: T. Przesławski, Podstawy i zakres żądań odszkodowawczych związanych z pobytem w zakładzie karnym /areszcie śledczym/, Pal. 7-8/2013, s. 32). Odpowiedzialność Skarbu Państwa jest natomiast niezależna od winy.

Należy podkreślić, że wynikająca z art.417 k.c. odpowiedzialność Skarbu Państwa oderwana jest od winy, zaś pojęcie „działania organu władzy publicznej” należy rozumieć szeroko, obejmując nim także przypadki zaniechania ze strony organu państwowego lub samorządowego, jeżeli ciążył na nim obowiązek działania wyznaczony przez obowiązujące przepisy prawa.

Powód w niniejszym procesie dochodził zasądzenia zadośćuczynienia za krzywdę, jakiej doznał w związku z nieprawidłowościami, zdaniem powoda, do jakich dochodziło w placówce penitencjarnej w której przebywał. Zasądzenie zadośćuczynienia pieniężnego ma charakter fakultatywny i jest uzależnione od oceny Sądu, opartej na analizie konkretnej sprawy. Rozważyć zatem należy, czy w istocie naruszono w sposób bezprawny dobra osobiste powoda i z jakim skutkiem.

W ocenie Sądu powód nie wykazał ani nie udowodnił, aby w okresach od dnia 11 stycznia 2008 r. do dnia 15 kwietnia 2008 r., od dnia 7 września 2009 r. do dnia 17 listopada 2009 r., od dnia 16 grudnia 2014 r. do 17 grudnia 2014 r. oraz od dnia 1 kwietnia 2015 r. do dnia 1 czerwca 2015 r. na skutek niezapewnienia mu właściwych warunków bytowych doznał on szkody, która narażałaby go na utratę zdrowia lub życia. Na marginesie wskazać należy, że nawet w sytuacji kiedy rzeczywiście powód nie otrzymał lampki biurowej jako dodatkowego oświetlenia celi, to i tak nie wykazał on w jaki sposób powyższe mogło narazić go na utratę zdrowia lub życia, nie udowodnił iż doszło u niego do pogorszenia wzroku.

Jednocześnie wskazać należy, że Sąd nie będzie odnosił się do stanu zdrowia powoda, nie będzie też ustalał czy powód rzeczywiście jest osobą chorą ani też czy zasadnie ma wpisane w książkę zdrowia zalecenie od lekarza. Okoliczności te pozostają bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy albowiem, przedmiotem powództwa nie jest dostępność do służby zdrowia w jednostce penitencjarnej, w której powód przebywał ani też prawidłowość podejmowanego wobec niego leczenia czy też wydawanych zaleceń lekarskich, a zapewnienie powodowi podstawowych warunków odbywania kary pozbawienia wolności.

Poza twierdzeniami powoda, na okoliczność zasadności swojego roszczenia powód nie przytoczył absolutnie żadnych dowodów, nie przedstawił dowodu z zeznań jakichkolwiek świadków. Powództwo opierało się tylko i wyłącznie na twierdzeniach powoda i niczym więcej, w związku z czym nie mogło zostać przez Sąd w jakimkolwiek zakresie uwzględnione.

W świetle powyższych okoliczności brak było podstaw do zasądzenia zadośćuczynienia na rzecz powoda w oparciu o treść przepisu art.448 k.c. i art. 445 §1 k.c. w zw. z art.444 k.c. i art.417 k.c. Mając na względzie fakt, że powód nie udowodnił istnienia okoliczności, które uzasadniałyby powództwo, podlegało ono oddaleniu, o czym Sąd orzekł w punkcie 1-szym wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o art.98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty te składała się opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika strony pozwanej ustalone zgodnie z § 6 pkt. 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Natomiast w pkt. 3 sentencji wyroku na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nieuiszczone koszty sądowe Sąd przejął na rachunek Skarbu Państwa, bowiem na mocy postanowienia z dnia 25 czerwca 2015 roku (k.27), powód został zwolniony od kosztów sądowych w części, tj. od opłaty od pozwu, a analizując sytuację materialną i życiową powoda, Sąd doszedł do przekonania, iż mało prawdopodobnym jest, aby od czasu kiedy Sąd rozpoznawał wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych, jego sytuacja materialna uległa poprawie.